

SUNDHEDSMINISTERIET

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 2021-22
§71 Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 2
Offentligt

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 10-12-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPLINB
Sagsnr.: 2117818
Dok. nr.: 2014143

Folketingets § 71-tilsyn har den 12. november 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 2 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 2:

"Vil ministeren uddybe påstanden i ministerredegørelse af 6. juli 2021 vedrørende beretning nr. 11/2020 om indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien om, at der generelt er sket fremskridt i psykiatrien, herunder redegøre for, hvilke tiltag - landsdækkende så vidt som regionale - der kan begrunde denne påstand?"

Svar:

. / . I ministerredegørelsen til Statsrevisorernes beretning nr. 11/2020 vedr. styring af indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien anføres det, at der generelt er sket fremskridt i psykiatrien i løbet af partnerskabsperioden 2014-2020. Dette, bl.a. med henvisning til, at patienter med psykiske lidelser har fået flere rettigheder i perioden, hvilket er uddybet i SUU alm. del – svar på spm. 1592, samt det forhold, at der er sket et paradigmeskifte henimod at ligestille psykiatrien med somatikken med aftale om Finanslov 2020, hvormed psykiatrien får tilført 600 mio. kr. årligt fra 2020 og fremefter.

Herudover beror tilkendegivelsen af, at der er sket fremskridt i psykiatrien siden starten af partnerskabsperioden, på regionernes seneste statusrapporteringer for den samlede partnerskabsperiode, hvori der bl.a. reflekteres over indsatserne i perioden og resultaterne heraf.

Det fremgår således af regionernes statusredegørelser, at der i partnerskabsperioden har været et vedvarende ledelsesfokus på alle niveauer i organisationen på målet om at nedbringe brugen af tvang, herunder bæltter, og at dette har været en afgørende forudsætning for arbejdet med at forebygge og nedbringe tvangsanvendelsen. Regionerne har løbende udbygget systematisk anvendelse af data som led i opfølgningen på regionernes strategi og indsatser for forebygge og nedbringe tvang.

. / . Regionerne har også fokuseret på systematisk kompetenceudvikling- og vedligeholdelse af medarbejdere blandt andet ift. konfliktforebyggelse og god kommunikation, hvilket er et væsentligt element i ændringen af kulturen i psykiatrien, herunder ift. personalets tilgang til patienterne samt et øget fokus på at forebygge og deeskalere konflikter. For uddybning heraf henvises til SUU alm. del – svar på spm. 1594.

Også samarbejdet med patienter såvel som pårørende er gradvist blevet styrket i partnerskabsperioden, bl.a. ved inddragelse af patienter i analyser, der afholdes i forbindelse med anvendelse af tvang, hvorved patientens perspektiv medtages direkte i den læring, der opnås gennem analyserne til konkret og generel gavn for patienterne og ved patientrepræsentation i forskellige råd og paneler, hvormed patienter på et

organisatorisk niveau får mulighed for at bidrage med viden og erfaringer ift. at psykiatrien udvikles og planlægges sammen med patienter og pårørende.

I forlængelse heraf har der i partnerskabsperioden også været fokus på patienters indflydelse på egen behandling, samt en udbredt bevidsthed om værdien af sociale aktiviteter og behandlinger som alternativ til den psykiatriske (medicinske) kernebehandling.

. / . Regionerne prioriterer således udvikling og udbredelse af aktivitetstilbud, som idræt, kreative værksteder, musik m.v. til patienterne, hvilket bl.a. afspejles i ansættelse af personalegrupper, som fx peermedarbejdere (tidligere brugere), aktivitets- og miljømedarbejdere, recovery-mentorer, som arbejder med patientinddragende og sociale aktiviteter. Regionerne har også etableret såkaldte sanserum, som benyttes til terapeutiske og behandlingsmæssige formål, bl.a. i forbindelse med arbejdet med nedbringelse af tvang. Tilsvarende er der en øget bevidsthed om betydningen af de fysiske indendørs og udendørs rammer og faciliteter, som udover at understøtte de nævnte aktivitetstilbud, også er med til at gavne den generelle trivsel. Der henvises til §71-tilsynet alm. del – svar på spm. 7-10 samt SUU alm. del – svar på spm. 1398 for uddybning.

Arbejdet med at nedbringe tvang i psykiatrien er et langt sejt træk, og der er bred enighed om, at der ikke er en enkeltstående indsats, som er udslagsgivende i forhold til at nedbringe tvang. Beretningens anbefalinger og konklusioner vil naturligvis indgå i det videre arbejde med at forbedre indsatsen for at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Line Bork